

Subiecte cu rezolvări BAC M2 matematica – sesiunea august 2009

Subiectul I - Varianta 17; Subiectul II - Varianta 37; Subiectul III - Varianta 38

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar
EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Probă scrisă la MATEMATICĂ - Proba D

Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii.

Filiera tehnologică: profilul servicii, specializarea toate calificările profesionale; profilul resurse, specializarea toate calificările profesionale; profilul tehnic, specializarea toate calificările profesionale.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- La toate subiectele se cer rezolvări complete.

SUBIECTUL I (30p)

- 5p 1. Să se calculeze $2\log_3 4 - 4\log_3 2$.
- 5p 2. Să se determine soluțiile reale ale ecuației $2^{x-1} + 2^x = 12$.
- 5p 3. Să se determine numărul natural n , $n \geq 1$ știind că $A_n^1 + C_n^1 = 10$.
- 5p 4. Fie funcția $f: [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = -4x + 3$. Să se determine mulțimea valorilor funcției f .
- 5p 5. Se consideră triunghiul echilateral ABC înscris într-un cerc de centru O . Să se arate că $\vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} = \vec{0}$.
- 5p 6. Să se calculeze $\sin 135^\circ$.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar
REZOLVARE

1. $2\log_3 4 - 4\log_3 2 = 4\log_3 2 - 4\log_3 2 = 0$.
2. Ecuația se scrie $\frac{2^x}{2} + 2^x = 12 \Rightarrow 2^x = 8 \Rightarrow x = 3$.
3. Ecuația se scrie $2n = 10 \Rightarrow n = 5$.
4. Funcția f este descrescătoare pe $[0, 2]$, $f(0) = 3$, $f(2) = -5 \Rightarrow f(x) \in [-5, 3]$.
5. Fie D mijlocul segmentului BC , atunci $\vec{OB} + \vec{OC} = 2\vec{OD} = \vec{AO} = -\vec{OA} \Rightarrow \vec{OA} + \vec{OB} + \vec{OC} = \vec{OA} - \vec{OA} = \vec{0}$.
6. $\sin 135^\circ = \sin(180^\circ - 45^\circ) = \sin 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

SUBIECTUL II (30p)

1. În mulțimea $\mathcal{M}_3(\mathbb{Z})$ se consideră matricele $F = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $A = \begin{pmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

5p a) Să se determine numerele a, b și c astfel încât $A + F = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 0 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$.

5p b) Să se arate că pentru $a = c = 0$ și $b = -1$ matricea A este inversa matricei F .

5p c) Să se rezolve ecuația $F \cdot X = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$, unde $X \in \mathcal{M}_3(\mathbb{Z})$.

2. Pe mulțimea \mathbb{R} se consideră legea de compoziție $x * y = 2xy - x - y + 1$.

5p a) Să se arate că $x * y = xy + (1-x)(1-y)$, oricare ar fi $x, y \in \mathbb{R}$.

5p b) Să se arate că legea de compoziție „ $*$ ” este asociativă.

5p c) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $x * (1-x) = 0$.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării**Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar****Soluții**

1. a) $A + F = \begin{pmatrix} 2 & a & b+1 \\ 0 & 2 & c \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$; $a=3, b=3, c=5$.

b) $\det F = 1 \neq 0$, deci F este inversabilă; $F^{-1} = F^* = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

c) $X = F^{-1} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -6 & -6 & -6 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$.

2. a) Se efectuează înmulțirile și se reduc termenii asemenea.

b) $x * (y * z) = 4xyz - 2xy - 2xz - 2yz + x + y + z$; $(x * y) * z = 4xyz - 2xy - 2xz - 2yz + x + y + z$.

c) $x * (1-x) = 0 \Leftrightarrow 2x(1-x) = 0 \Leftrightarrow x \in \{0, 1\}$.

SUBIECTUL III (30p)

1. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$.

5p a) Să se arate că $f'(x) = \frac{4x}{(x^2 + 1)^2}$, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.

5p b) Să se determine intervalele de monotonie ale funcției f .

5p c) Știind că $g: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right)$, să se determine

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) + g(x^2) + g(x^3) + \dots + g(x^{2009}) + x^{2010}}{x^{2009}}.$$

2. Se consideră $I_n = \int_e^{e^2} x \ln^n x \, dx$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

5p a) Să se calculeze I_0 .

5p b) Să se arate că $I_n \leq I_{n+1}$, oricare ar fi $n \in \mathbb{N}$.

5p c) Să se demonstreze că are loc relația $I_n = \frac{e^2(e^2 \cdot 2^n - 1)}{2} - \frac{n}{2} I_{n-1}$, pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

Ministerul Educației, Cercetării și Inovării**Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar****Soluție**

1.a) $f'(x) = \left(\frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}\right)' = \frac{4x}{(x^2 + 1)^2}, \quad \forall x \in \mathbb{R}.$

b) Cum $f'(x) = \frac{4x}{(x^2 + 1)^2}, \forall x \in \mathbb{R}$. $f'(x) = 0 \Rightarrow x = 0$. Din tabelul de variație al funcției obținem că f este crescătoare pentru $x \in [0; \infty)$ și descrescătoare pe $(-\infty; 0]$.

c) Din ipoteză $g(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1} + \frac{\frac{1}{x^2} - 1}{\frac{1}{x^2} + 1} = 0, \forall x \in \mathbb{R}^*$. Deci $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) + g(x^2) + g(x^3) + \dots + g(x^{2009}) + x^{2010}}{x^{2009}} =$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\overbrace{0 + 0 + \dots + 0}^{\text{de 2009 ori}} + x^{2010}}{x^{2009}} = \lim_{x \rightarrow 0} x = 0.$$

2.a) $I_0 = \int_e^{e^2} x \, dx = \frac{e^4 - e^2}{2}.$

b) $x \in [e, e^2] \Rightarrow 1 \leq \ln x \leq 2 \Rightarrow x \cdot \ln^n x \leq x \cdot \ln^{n+1} x, \forall x \in [e, e^2]$ și $\forall n \in \mathbb{N}$. Integrând obținem $I_n \leq I_{n+1}$.

c) $I_n = \int_e^{e^2} x \cdot \ln^n x \, dx = \int_e^{e^2} \left(\frac{x^2}{2}\right)' \cdot \ln^n x \, dx = \frac{x^2}{2} \cdot \ln^n x \Big|_e^{e^2} - \int_e^{e^2} \frac{x^2}{2} \cdot (\ln^n x)' \, dx = \frac{e^4 \cdot 2^n}{2} - \frac{e^2}{2} - \frac{n}{2} \int_e^{e^2} x \cdot \ln^{n-1} x \, dx =$
 $= \frac{e^2(e^2 \cdot 2^n - 1)}{2} - \frac{n}{2} I_{n-1},$ oricare ar fi $n \in \mathbb{N}^*.$